

โดย คุณสันทนา ตักดีสุทธยาคม (2 กันยายน 2568)

สินค้าขาด หรือเกินจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ มีผลอย่างไรกับภาษีอากร

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่มให้แล้วเสร็จภายใน 3 วันทำการ ซึ่งรายงานสินค้าและวัตถุดิบเป็นหนึ่งในรายงานที่กฎหมายบังคับให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำ ในแต่ละเดือนหรือในแต่ละปี เมื่อผู้ประกอบการตรวจนับสินค้าคงเหลือในแต่ละครั้งมักจะพบว่า มีสินค้าขาดหรือเกินจากสต็อก (รายงานสินค้าและวัตถุดิบ) ซึ่งกิจการจะต้องทำการปรับปรุงให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ซึ่งนอกจากการปรับปรุงทางบัญชีแล้ว ในส่วนของภาษีอากรก็มีผลกระทบเช่นเดียวกัน

กรณีตรวจนับแล้วมีสินค้าเกินจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ไม่มีผลกระทบในประเด็นเบี้ยปรับ เงินเพิ่มภาษีอากรแต่อย่างใด แต่ถ้าเป็นกรณีการตรวจนับโดยเจ้าพนักงานกรมสรรพากร แล้วพบว่า มีสินค้าเกินจากรายงานฯ ผู้ประกอบการจะต้องถูกปรับ 2,000 บาท ตามมาตรา 90 (15) แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีตรวจนับแล้วพบว่า มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ จะต้องปฏิบัติดังนี้

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. มูลค่าสินค้าที่ขาดจากรายงานฯ ถือเป็นขายตามมาตรา 77/1(จ) ถ้า
 - เป็นสินค้าสำเร็จรูป ใช้ราคาตลาดเป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - เป็นวัตถุดิบ ใช้ราคาทุนที่ซื้อมาเป็นฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม
2. สินค้าที่ขาดจากรายงานฯ ต้องเสียเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของเงินภาษี ซึ่งคำนวณจากฐานภาษีที่มีได้ทำรายงานตามมาตรา 89 (10) ซึ่งสามารถลดเบี้ยปรับได้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 81/2542

(1) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีได้นำฐานภาษีซึ่งมีการกระทำความผิด กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานฯ ไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ไม่ว่าการยื่นแบบแสดงรายการภาษีนี้นั้นจะ ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ให้เสียเบี้ยปรับดังนี้

(ก) ถ้าการกระทำความผิดเกิดขึ้น ภายใน 2 ปี นับแต่วันที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนให้เสียร้อยละ 10 ของเบี้ยปรับ

(ข) ถ้าการกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อพ้นกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ให้เสียร้อยละ 20 ของเบี้ยปรับ

(2) ในกรณีผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ได้นำฐานภาษีซึ่งมีการกระทำความผิด กรณีมีสินค้าขาดจากรายงานฯ ไปยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ให้เสียร้อยละ 30 ของเบี้ยปรับ (รวมถึงกรณีที่เจ้าพนักงานฯ กรมสรรพากรเข้ามาทำการตรวจนับสินค้าที่บริษัท และพบว่าสินค้าขาดหายจากบัญชีรายงานฯ)

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

- กรณีสินค้าขาดหายจากรายงานฯ โดยไม่มีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ ต้องถือเป็นรายได้ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี โดยปรับปรุงในแบบ ภ.ง.ด. 50
- กรณีสินค้าขาดจากรายงานฯ โดยมีเหตุผลและมีหลักฐานเชื่อถือได้ เช่น สินค้าถูกโจรกรรม และบริษัทไม่มีประกันหรือสัญญาคุ้มครองกันใด ๆ ก็ไม่ถือเป็นรายได้ และมีสิทธินำมูลค่าต้นทุนของสินค้าที่ขาดหายทั้งจำนวน ไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้
